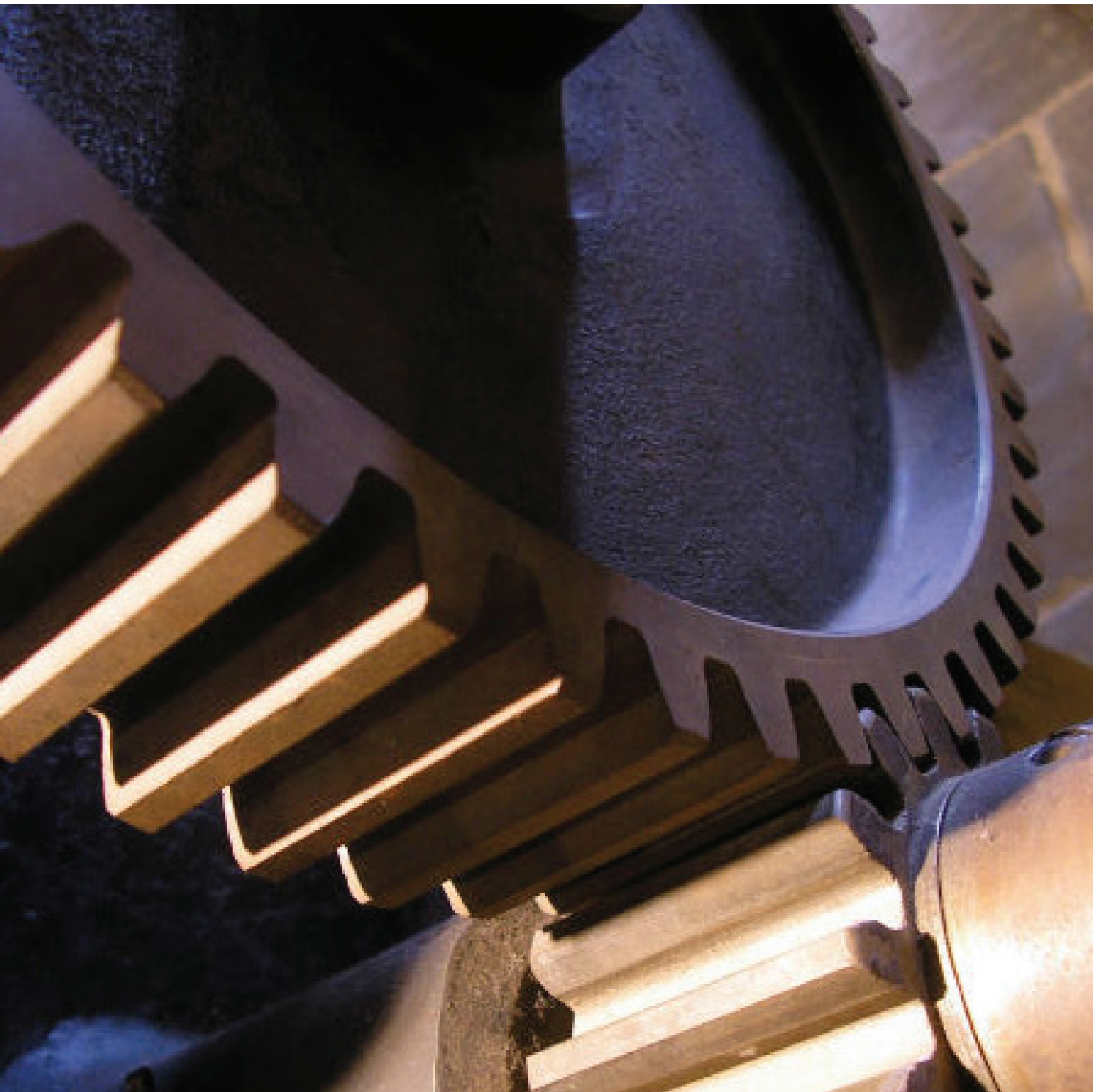

Egentliga Finlands utbildningsstrategi 2015+

HARRI HAARIKKO | PIRKKO KUHMONEN

Egentliga Finlands utbildningsstrategi 2015+

HARRI HAARIKKO
PIRKKO KUHMENEN

RAPPORTER 74 | 2013

EGENTLIGA FINLANDS UTBILDNINGSTRATEGI 2015+

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland

Översättning: Mona Riska, Carola Bryggman och Yanna Nyberg

Ombrytning: Päivi Lehtinen

Pärmbild: morgueFile

ISBN 978-952-257-840-2 (PDF)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2854 (webbpublikation)

URN:ISBN:978-952-257-840-2

www.ely-centralen.fi/publikationer | www.doria.fi/ely-keskus

Innehåll

Förord	2
Utbildningsstrategin – ett gemensamt ställningstagande.....	3
VISION 2015+	4
Hållbar konkurrenskraft och aktivt kunnande för alla	4
De strategiskt viktigaste målen för utvecklingsarbetet	5
Prognostisering	5
Projektverksamhet	5
Samarbete med arbetsliv och företag – Företagsfostran	6
Strategiska riktlinjer för utvecklandet av utbildningen i Egentliga Finland	7
Stärkande av kompetensen – Kunnig arbetskraft och befolkningens välfärd	7
Säkerställande av utbildningens kvalitet – Kompetent personal, mångsidig och effektiv service	9
Regionalt och nationellt inflytande – Framgångsrikt samarbete som målsättning	10
Landskapets utbildningstjänster	11
Processbeskrivning – via vuxenutbildning till utbildningsstrategi.....	12
Egentliga Finlands vuxenutbildningsstrategi	12
Utbildning och samarbete i Egentliga Finland.....	12
Förverkligade åtgärder i vuxenutbildningsstrategin	13
Mot en utbildningsstrategi	14
Utbildningsstrategins arbetsprocess	15
Förankring och uppföljning.....	15
Internet-bilagor	15
Bilaga 1. Temagruppen för svenskspråkig utbildning.....	16
Presentationsblad.....	20

Förord

Snabba och oförutsägbara förändringar i närmiljön förorsakar stora utmaningar för utbildningsorganisationerna. De borde säkra att det i regionen finns rätt sorts sakkunniga som motsvarar arbets- och näringslivets behov och att intresserade får den utbildning de behöver. När sparbehoven ökar minskar resurserna inom utbildningen. Utbildningsarrangörerna är tvungna att fundera på hur man bevarar ett mångsidigt och tillräckligt stort utbildningsutbud av hög kvalitet och hur man stöder och utvecklar företagens konkurrenskraft samt individens kunskande, välfärd och livskvalitet.

När det blev aktuellt att uppdatera Egentliga Finlands vuxenutbildningsstrategi 2009-2015 kunde man redan se strategins betydelse: många av de åtgärder som fanns nedskrivna i vuxenutbildningsstrategin var igångsatta och förverkligade. Vidare konstaterades att man nu bör granska strategin ur ett bredare perspektiv och att t.ex. även utbildningen för unga bör ingå i helheten. På så sätt säkras fullföljandet av det livslånga lärandet på ett mer fördelaktigt sätt.

Egentliga Finlands utbildningsstrategi 2015+ föddes genom ett brett regionalt samarbete och beaktar aspekter både ur ungdomsstadiets och ur vuxenutbildningens (yrkesinriktad vuxenutbildning, högskolor, fritt bildningsarbete) synvinkel. Tyngdpunktsområdena inom utvecklingsarbetet är prognostisering, projektverksamhet och företagsfostran. I målsättningarna betonas ett djupare och bredare nätverkssamarbete, arbetslivssamarbete samt kunskapsledning.

Att förverkliga utbildningsstrategin i praktiken är varje ansvarig organisations uppgift. Man bör fundera över vad målsättningarna innebär för den egna organisationen och verksamheten, hur dessa förverkligas och mäts. Vi bygger framtiden för utbildningen i Egentliga Finland genom att agera tillsammans.

Åbo, 22.5.2013

Martti Rantala
ordförande
Utbildningssektionen inom Landskapets
samarbetsgrupp (MYR)

Esa Höglom
vice ordförande
Utbildningssektionen inom Landskapets
samarbetsgrupp (MYR)

Harri Haarikko
ordförande
Styrgruppen för projektet
Utbildning och samarbete i Egentliga Finland

Pirkko Kuhmonen
projektchef
Projektet Utbildning och samarbete
i Egentliga Finland

Utbildningsstrategin – ett gemensamt ställningstagande

Egentliga Finlands utbildningsstrategi 2015+ riktar sig till alla utbildningsarrangörer och undervisningsaktörer: lärare, handledare, rektorer, planerare, finansiärer och beslutsfattare. Utbildningsstrategin 2015+ bygger på Egentliga Finlands vuxenutbildningsstrategi 2009-2015 men berör i uppdaterad version också utbildningen för unga.

Utbildningsstrategin har tagits fram genom ett brett regionalt samarbete och är ett ställningstagande för utvecklandet av tillvägagångssätten inom utbildningen i Egentliga Finland. Utbildningssektorns aktörer har varit delaktiga i uppgörandet av strategin, en process som varit av stor betydelse. Det har varit uppmuntran- de att se att målsättningarna i vuxenutbildningsstrate- gin har förverkligats eller utvecklats i önskad riktning.

Utbildningsstrategin består dels av dokumentet Egentliga Finlands utbildningsstrategi 2015+, dels av det material som arbetsgrupperna inom strategi- arbetet har utarbetat. Strategin togs fram i tio tema- grupper: Ungdomsstadiets utbildning, Yrkesinriktad vuxenutbildning, Högskoleutbildning, Fritt bildningsar- bete, Svenskspråkig utbildning, Invandrarutbildning, Projektverksamhet, Prognostisering, Väglednings- verksamhet samt Kunnande och innovationer. Mål- sättningarna och åtgärderna i dokumentet har sam- manställts utgående från temagruppernas material och rekommendationer.

Allt material som producerats i temagrupperna och som berör strategin finns att läsa på adressen www.koulutustajayhteistyota.com

Bild: Miljöförvaltningens bildbank, Timo Ratinen

VISION 2015+

Hållbar konkurrenskraft och aktivt kunnande för alla

Egentliga Finland har ett prognostiserande, träffsäkert och samverkande utbildningssystem, som säkrar invånarnas och arbetslivets kunnande, stöder välfärden samt fungerar som en viktig, flexibel påverkare på riksplanet.

Egentliga Finland...

Utbildningen i Egentliga Finland kan styras genom beslut som görs i landskapet.

...har ett prognostiserande...

Perspektivet är inställt på framtiden och de föränderliga kompetensbehoven utreds kontinuerligt.

..... träffsäkert...

Utbildningen i Egentliga Finland motsvarar både individens och arbets- och näringslivets behov och deltar själv aktivt i fastställandet av målsättningarna för landskapet.

...och samverkande...

Arbets- och näringsliv, utbildningsanordnare, utvecklingsinstitutioner, myndigheter, organisationer och tredje sektorn agerar i stark samverkan.

...utbildningssystem, som säkrar...

Genom att agera enligt principen om livslångt lärande i partnerskapsnätverk.

...invånarnas och arbetslivets...

I stärkandet av kunnandet beaktas både individens och arbetslivets behov.

...kunnande...

Arbetslivet erbjuds kunnig arbetskraft och kompetensen hos de personer, som är i arbete stärks. Ut-

bildningstjänsterna förverkligas på så sätt att tidigare inhämtad kunskap identifieras och erkänns. Livslångt lärande är en möjlighet för var och en.

...stöder välfärden...

Utbildningsproducenterna i landskapet känner igen samspelet mellan utbildning och befolkningens välfärd som helhet. Alla aktörer inom utbildningen befrämjar aktivt avskaffandet av missförhållanden och ojämlikhet i anslutning till utbildning.

...samt fungerar som en viktig...

Utbildningsanordnarna deltar aktivt i utvecklandet av Egentliga Finland och de egna verksamhetsområdena. Utbildningens samhällsliga betydelse erkänns och syns i form av ett eget "bränd".

....flexibel...

Utbildningssystemet i landskapet klarar av att svara på alla samhällsliga utmaningar och snabbt fungera utifrån analyserad förhandsinformation.

...påverkare på riksplanet.

Med hjälp av åtgärderna i utbildningsstrategin är utbildningsnätverket i Egentliga Finland uppskattat nationellt och verkar aktivt inom landets utbildnings- och forskningspolitik.

De strategiskt viktigaste målen för utvecklingsarbetet

En förutsättning för att målsättningarna i strategin ska kunna förverkligas är att de uppställda målen för prognostiseringsarbetet och projektverksamheten förverkligas (kapitlen Prognostisering och Projektverksamhet). En välfungerande och koordinerad prognostisering av utbildningsbehoven i regionen möjliggör att många andra målsättningar uppfylls. En strategiskt koordinerad projektverksamhet ger resurser för skapande av redskap och arbetssätt, för utvecklande av verksamheten och uppnående av målsättningar.

I utvecklandet av utbildningens innehåll är samarbetet med arbetsliv och företag av central betydelse.

Prognostisering

Prognostiseringsprocesser i anslutning till utbildnings- och kunskapsbehov har i Egentliga Finland främst förverkligats utifrån enskilda organisationers och grupper egna behov. Därav har även slutresultaten och analyserna förblivit i organisationernas eget bruk. För den gemensamma utvecklingen av hela regionen är det nödvändigt att prognostiseringsinformationen behandlas och analyseras gemensamt. Utbildningsplaneringen bör åtminstone delvis grunda sig på en gemensam syn på regionens framtida kunskaps- och arbetskraftsbehov. Utbildningens innehåll utvecklas utgående från kvalitativ prognostisering. I diskussioner kring nybörjarplatsernas antal bör det även finnas en gemensam syn på regionens framtida arbetskraftsbehov och på arbetsfördelningen mellan utbildningsarrangörerna.

Prognostiseringsdata – särskilt kvantitativa prognoser om arbetskrafts- och utbildningsbehov – produceras synnerligen heltäckande, så det finns inget behov av ny information. Den centrala utmaningen är hur man i samverkan vidareutvecklar och analyserar den kvalitativa prognostiseringen. Denna borde ligga som grund för utbildningsorganisationernas och övriga regionala utvecklingsaktörers planering och beslutsfattande, samt för utbildningens förverkligande.

En landskapsövergripande, målmedveten prognostisering förutsätter att producenterna och användarna agerar i nätverk, att informationen tas fram systematiskt bundet till en årsklocka och att det finns plattformar för både diskussions- och informationsutbyte. Samverkan mellan företag och utbildningsorganisationer utvecklas till ett långsiktigt och strategiskt partnerskap. På detta sätt kan man påverka utbildningsplaneringen och beslutsfattandet. En närmare plan för prognostiseringen av utbildningsbehoven finns med som bilaga till strategin.

Projektverksamhet

I Egentliga Finland förekommer en vidsträckt projektverksamhet och de olika aktörerna är många. Under perioden 2007-2013 har man i Egentliga Finland riktat ca 42 miljoner euro till projekt i anslutning till utbildning och utveckling (ESF-projekt) och därutöver rikligt med resurser även via andra program. Många akuta problem inom utbildningen har kunnat lösas via projekt. Det är därför frågan om en betydelsefull verksamhet i hela landskapet.

Projekten stöder utvecklandet av verksamheten i organisationerna. Projektaktörerna samverkar både nationellt och internationellt. Det är önskvärt att landskapets projektnätverk under nästa programperiod är öppet för alla projektaktörer, finansiärer och målgrupper.

En utmaning för Egentliga Finland är bl.a. bristen på stora projekthelheter och en gemensam koordinering på landskapsnivå. Det mervärde som projekten tillför organisationernas strategiska planering och verksamhet kan utökas. Spridningen av god praxis bör effektiviseras.

Kopplingen av prognostisering till projektverksamheten är av största betydelse och bör uppmärksammas under perioden 2014+. I beredningsprocessen av nästa landskapsprogram bör även projektaktörerna fås med. En betydande del av landskapsprogrammet förverkligas som projekt och förverkligandet är långt beroende av projektens lyckade partnerkombinationer. Undervisningspersonalen bör i högre grad fås med i projektplaneringen och -förverkligandet för att stärka projektens effekter.

Effektivt utnyttjande av projekt förutsätter kvalitativ och resultatmedveten projektkoordinering ge-

nom nätverkssamarbete i regionala projektgrupper och projektforum i landskapet. En närmare plan finns på adressen http://www.koulutustajayhteistyota.com/?page_id=1473

Samarbete med arbetsliv och företag – Företagsfostran

Den yrkesinriktade utbildningen finns till för arbetslivet. Därför är nätverkssamarbete med regionens arbetsgivare och företag nödvändigt för utbildningsarrangörerna och lärarna. Arbetslivsnätverken bör utnyttjas även inom den grundläggande utbildningen, gymnasiet, fria bildningsarbetet, yrkeshögskolorna samt inom universiteten så att även dessa har tillgång till arbetslivets äkta inlärningsmiljöer och utmaningar.

Samtidigt med utbildningsstrategin färdigställs en strategi för företagsfostran i Egentliga Finland, vilken erbjuder konkreta redskap och verksamhetsmodeller för att utveckla arbetslivsorienterad kompetens i samarbete mellan utbildningsorganisationer och företag. Även i utbildningsstrategin finns listat flera målsättningar och åtgärder för att stärka samarbetet med arbetsliv och företag.

Bild: Miljöförvaltningens bildbank, Ari Andersin

Strategiska riktlinjer för utvecklandet av utbildningen i Egentliga Finland

Tyngdpunkterna i Egentliga Finlands utbildningsstrategi är följande:

- STÄRKANDE AV KOMPETENSEN
- SÄKERSTÄLLANDE AV UTBILDNINGENS KVALITET
- REGIONALT OCH NATIONELLT INFLYTANDE

Stärkande av kompetensen – Kunnig arbetskraft och befolkningens välfärd

Tryggheten av en kunnig arbetskraft och befolkningens välfärd är en förutsättning för vår regions livskraft. En stor utmaning för kompetenshöjningen är näringslivets strukturomvandling, som har omformat regionens branscher och arbetsliv under en längre period. Egentliga Finland utmärks av en för landet långsammare utveckling av sysselsättningen och en avvikande stor mängd långtidsarbetslösa. Antalet personer som går i pension överstiger antalet unga som träder in i arbetslivet. Detta har präglat Sydvästra Finland under hela 2010-talet.

Unga och vuxna söker till utbildning som känns intressant och möjliggör sysselsättning. De ungas utbildningsval kan styras av felaktiga uppfattningar om yrken och utbildningar och man känner inte till alla utbildningsmöjligheter och -vägar.

Åldersstrukturomvandlingen och den ökade invandringen förändrar efterfrågan på utbildningstjänster. Vuxna bör kunna utveckla sitt kunnande och smidigt förflytta sig till branscher med sysselsättningsbehov.

Möjligheterna till livslångt lärande bör göras mångsidigare genom kund- och efterfrågeorienterade tjänster.

Branschernas sysselsättningsprognoser är svåra att förutse. Från karriärer har vi övergått till att tala om karriärvägar, en individs kunnande och expertis vidgas och förändras under personens arbetshistoria. Utbildningsvägledningen bör vara uppdaterad och kunna erbjuda alternativa sätt att framskrida på karriärvägen. En tät samverkan mellan utbildningsordnarna och arbetslivet säkrar att vägledningen ger aktuell information om arbetslivets kompetens- och utvecklingsbehov och stöder sysselsättning. De små och medelstora företagens behov bör man lyssna särskilt noga till.

Utbildning ökar kunnandet samt stärker självförtroendet, välbefinnandet och livskontrollen. Befolkningens arbetskarriärer kan förlängas genom utbildning i alla livsskederna. Genom mångprofessionell vägledning i nätverk kan man på förhand motverka ungas och vuxnas marginalisering, stöda graden av sysselsättning och slutförande av studier samt valet av rätt studieplats.

Genom att utveckla utbildningens attraktionskraft och kundorientering ökar utbildningens effekter och möjligheterna till livslångt lärande förbättras.

MÅL 1.

Regionens utbildningsmöjligheter är välkända och de sysselsättande branschernas dragningskraft växer

Ansvar: *Utbildningsanordnarna och kommunerna, arbetsmarknadsorganisationerna, läroavtalsbyråerna, kundservice- och marknadsföringspersonal vid läroinrättningarna*

- Elev- och studiehandledarnas vägledningskunskaper stöds bl.a. genom att se till att det finns redskap för aktuell informationsförmedling (<http://www.koulutustajayhteistyota.com/?page id=1473>)
- Man säkrar att vägledarna och lärarna känner tillräckligt väl till de regionala läroinrättningarnas utbildningsutbud och målgrupper, arbetsplatsstrukturen och sysselsättande branscher samt känner till möjligheten att bli egen företagare
- Man arrangerar regelbundet möten mellan läroinrättningarna och näringslivet (se Yrittäjyyskasvatusstrategia)
- Lärarna deltar aktivt i karriärvägledning av studerande i egenskap av sakkunniga inom det egna ämnesområdet

MÅL 2.

Utbildningen motsvarar arbetslivets föränderliga behov

Ansvar: *Utbildningsanordnarna, arbetsgivarna, arbetsmarknadsorganisationerna, läroavtalsbyråerna, kundservice- och marknadsföringspersonalen vid läroinrättningarna, NTM-centralen, landskapsförbundet, rådgivande organ inom yrkesutbildningen*

- Utbildningen planeras, förverkligas och utvärderas i kontinuerlig dialog med arbetslivet
- Den yrkesinriktade vuxenutbildningen reagerar snabbt på arbetslivets behov i samverkan och genom specialisering
- Färdigheter i kundbemötande utvecklas i nätverket av läroinrättningar
- Informationen som produceras och används i prognostiseringen och visioner om framtidens kunnande tas fram i samverkan, nätverk och rådgivande organ
- Arbetslivsorienterad undervisning och sakkunskap utvecklas genom samarbete i landskapet
- God praxis, goda koncept och arbetssätt inom arbetslivs-kompetens utvecklas och sprids till regionala läroinrättningar
- De branschvisa forumen fortsätter att förverkligas enligt framtagna modell (bilaga) <http://www.koulutustajayhteistyota.com/?page id=1473>

MÅL 3.

Utbildningstjänsterna ökar invånarnas välfärd och livskontroll

Ansvar: *Utbildningsanordnarna, kommunerna, NTM-centralen, landskapsförbundet*

- Kundernas och landskapets bildnings- och utvecklingsbehov kartläggs och prognostiseras och kunskapsnivån höjs
- Man verkar målmedvetet för att öka välbefinnandet i arbetet och förlänga arbetskarriärerna
- Genom utbildning svarar man på ungdomsgarantin och förebygger marginalisering i samverkan mellan alla utbildningsstadier, ungdomsväsendet och övriga referensgrupper
- Sociala forum skapas för läroinrättningarnas studerande
- Utbildningstjänster erbjuds även åt specialgrupper för att säkra deras psykiska och sociala välbefinnande
- Utbildningstjänster erbjuds även åt dem som inte beaktas i utbildningsutbudet, bl.a. invandrare, handikappade och äldre, för att säkra deras psykiska och sociala välbefinnande

MÅL 4.

Utbildnings- och vägledningstjänsterna är kundorienterade

Ansvar: *Utbildningsanordnarna, läroinrättnings- och vägledningssnätverken*

- Utbildningsvägledningen är öppen för alla, lätt att nå, jämlik och aktuell
- Varje kund, individ eller företag erbjuds så träffsäker utbildning som möjligt
- Alla som påbörjat en utbildning ges möjlighet att slutföra den samt möjlighet att uppnå sina personliga målsättningar vad gäller utbildning och kompetenshöjning

MÅL 5.

Alla har möjlighet till livslångt lärande

Ansvar: *Läroinrättnings- och vägledningssnätverken, utbildningsanordnarna, arbets- och näringslivets nätverk, den regionala koordineringsgruppen för livslång vägledning*

- Flexibla studievägar mellan olika läroinrättningar, studieformer och utbildningsnivåer möjliggörs: läroinrättningarna utvecklar tillsammans utbildningarnas innehåll och undervisningsformer, utbildningarna läggs upp i ändamålsenliga moduler med beaktande av hur kunnande byggs upp
- En studieväg mellan lokala läroinrättningar i samverkan med företag tas fram som en pilot
- Flexibla handlingssätt för utbyte mellan läroinrättningar skapas (t.ex. lärarutbyte)
- Så omfattande vägledningstjänster som möjligt utvecklas för alla (se närmare <http://www.koulutustajayhteistyota.com/>)

Säkerställande av utbildningens kvalitet – Kompetent personal, mångsidig och effektiv service

I arbetslivet behövs innovationskunskaper för att säkra konkurrenskraften. Genom innovationskunskap är näringslivet framgångsrikt, samt välfärden och kunnandet i Egentliga Finland säkrat. Förutom utbildningsuppdraget bör utbildningsorganisationerna se sig själva som utvecklare av arbetslivet och verksamhetsförhållandena. När detta förverkligas ökar möjligheterna att sälja och exportera landskapets utbildarkompetens. Genom samverkan och aktörernas nätverkande föds nya utbildningslösningar och -koncept som kan utvecklas till produkter och säljas.

Varje lärare påverkar hurdana sakkunniga och hurdana människor som kommer ut i arbetslivet. Lärarna fungerar i team och nätverk, där också lärarkompetensen utvecklas. Lärarens arbete förutsätter behärskande av innehållssubstans, pedagogiskt kunnande, utvecklings- och social kompetens. Läraren bör också prognostisera vilket kunnande och vilka färdigheter framtidens arbetsliv förutsätter.

Inlärningsmiljöerna utvecklas snabbt och undervisningspersonalen bör behärska och utnyttja undervisningsteknologi och nya pedagogiska lösningar i sitt arbete. Kreativa handlingssätt, ett aktivt utvecklande av det egna kunnandet och samarbete är grunden för innovativitet och framförhållning i arbetet.

MÅL 6.

Lärarskapet och vägledningen utvecklas gemensamt

Ansvar: *Utbildningsanordnarna, läroinrättningsnätverket tillsammans med arbets- och näringslivet och företagsnätverken, projektaktörerna*

- Ett ökat utbud av mångsidig och arbetslivsorienterad fortbildning riktad till lärare
- Lärare från olika utbildningsstadierna deltar i gemensamma utbildningar
- God praxis, som tagits fram bl.a. i projekt, tas i bruk
- En kartläggning görs över lärarnas pedagogiska kunnande och vägledarkompetens
- Kriterierna för lärarnas och vägledarnas kompetens utvecklas genom interna utvecklingsdiskussioner i organisationerna
- Resurser reserveras för personalens utbildning och utbytet av information och kunskap säkras
- Företagsfadderverksamheten sprids och görs permanent

- Inom lärarfortbildningen utvecklas utvärderingsmetoderna gällande sakkunniga, inlärningsmiljöer, arbetsplatshandledning och kunnande

MÅL 7.

Nya inlärnings- och vägledningsmiljöer utvecklas och tas i bruk

Ansvar: *Utbildningsanordnarna, läroinrättningsnätverken, projektaktörerna*

- Tillgången till uppdaterade läromedel, apparatur och programvara säkras för alla läroinrättningar
- Utvecklandet av forskningsbaserade inlärningsmiljöer och undervisningsmetoder effektiveras
- Gemensamma arbetsredskap tas fram (t.ex. virtuell inläring)
- Undervisningen förs ut ur klassrummen till nya inlärningsmiljöer
- Arbetsplatserna som inlärningsmiljöer utvecklas: lärarna och läroinrättningarna ansvarar för att de studerande som ska på inläring i arbete har tillräcklig information om inlärningsmålen, och att företagaren/arbetsgivaren har färdigheter att stöda inlärningsprocessen på arbetsplatsen

MÅL 8.

Läroinrättningarna och företagen samarbetar långsiktigt och strategiskt med prognostisering

Ansvar: *Utbildningsanordnarna, arbets- och näringslivsorganisationer, NTM-centralen, landskapsförbundet*

- Ett föregripande arbetsgrepp och prognostiseringskunnandet i landskapet utvecklas
- De branschvisa prognostiseringsforumen görs permanenta
- Ett prognostiseringsforum för företagande grundas
- Ett systematiskt och målinriktat informationsutbyte mellan läroinrättningar och företag ökas
- Samarbetet mellan prognostiserings- och projektaktörerna stärks
- Arbetslivsperioder för lärare förverkligas bl.a. för att stärka samarbetet inom arbetet med prognostisering

Uppslagets bilder: ELVI – NTM-centralens kommunikationsservice

Regionalt och nationellt inflytande – Framgångsrikt samarbete som målsättning

I takt med att de nationella resurserna för utbildning minskar är man tvungen att lösa hur man med minskande resurser kan trygga regionens konkurrens- och dragningskraft, samt säkra utbildningens kvalitet. Såväl den regionala som den nationella opinionen förutsätter att ett nätverkssamarbete utvecklas, i vilket läroinrättningarna profilerar sig och aktivt samarbetar förutom med varandra också med andra instanser.

MÅL 9.

Läroinrättningarna profilerar sig och förbättrar den inbördes arbetsfördelningen

Ansvar: Utbildningsanordnarna, rektorerna, läroavtalsbyråerna

- Samarbetet mellan lärarna inom de olika utbildningsbranscherna fördjupas
- Samarbetet vid övergången mellan utbildningsstadierna förbättras
- Läroavtalsutbildningen som utbildningsform utvecklas
- Ett samarbetsavtal mellan utbildningsanordnarna tas fram
- Kollegial utvärdering av utbildningstjänsterna utvecklas
- Utbildningsanordnarna kommer tillsammans överens om utbildningsutbudet

MÅL 10.

Läroinrättningarna arbetar i branschövergripande nätverk

Ansvar: Utbildningsanordnarna, läroinrättningarna, arbets- och näringslivets organisationer, NTM-centralen, landskapsförbundet

- Nödvändiga nätverk startas upp och görs synliga
- För projektverksamheten skapas en samarbetsmodell för nätverkande samt ett för landskapet gemensamt projektforum
- Samarbetet mellan olika förvaltningsområden och deltagandet i den regionala utvecklingen effektiveras
- Det nationella och internationella samarbetet utökas
- Ansvarspersoner för nätverkssamarbetet i organisationerna utses

MÅL 11.

Läroinrättningarnas kunskaps- och nätverksledarskap utvecklas, vilket påverkar organisationskulturen

Ansvar: Utbildningsanordnarna, rektorerna, undervisningspersonalen, högskolorna, forskningsinstitutet

- Utbildningsanordnarna förbinder sig till landskapets strategier och integrerar Egentliga Finlands utbildningsstrategi 2015+ i den egna strategin samt förverkligar den i sin verksamhet
- Nätverk knyts ihop, koordineras och utvecklas målmedvetet
- En lärande och entreprenöriell kultur vidareutvecklas i läroinrättningarna

Landskapets utbildningstjänster

Landskapets utbildningssystem täcker alla utbildningsnivåer och -former.

Universitet och högskolor: I Egentliga Finland finns två universitet, Åbo universitet och Åbo Akademi, samt Åbo yrkeshögskola och Yrkeshögskolan Novia.

Till andra stadiets yrkesutbildning hör både yrkesinriktad utbildning för unga och yrkesinriktad vuxenutbildning. Utbildning arrangeras av Axxell Utbildning Ab, Lounais- Suomen koulutuskuntayhtymä, Paasikiviopistoyhdistys r.y., Peimarin koulutuskuntayhtymä, Raision seudun koulutuskuntayhtymä, S. ja A. Bovaliuksen säätiö, Salon seudun koulutuskuntayhtymä, Turun Aikuiskoulutussäätiö, Turun kaupunki, Turun Ammattiopistosäätiö, Turun kristillisen opiston säätiö, Länsirannikon Koulutus Oy WinNova.

Gymnasieutbildning arrangeras i gymnasier, vuxengymnasier och i övriga utbildningsenheter, som har tillstånd att arrangera gymnasieutbildning. Gymnasiet grundar sig på grundskolans läromängd. I Egentliga Finland finns för närvarande 28 dags- och kvällsgymnasier.

Fria bildningens utbildningsorganisationer svarar på lokala bildningsbehov och erbjuder möjligheter till frivilliga studier och utvecklande av medborgarfärdigheter. I Egentliga Finland är sex folkhögskolor, 16 medborgar- och arbetarinstitut samt Åbo sommaruniversitet verksamma. I landskapet erbjuds också regional verksamhet av nationella studieförbund/lärcenter.

Processbeskrivning – via vuxenutbildning till utbildningsstrategi

Bild: ELVI – NTM-centralens kommunikationsservice

Egentliga Finlands vuxenutbildningsstrategi

Tanken att ta fram en utbildningsstrategi för Egentliga Finland hade aktualiserats i många olika sammanhang sedan början av 2000-talet. Länsstyrelsen i Västra Finlands län gjorde ett förslag om att utarbeta en vuxenutbildningsstrategi till utbildningssektionen inom Egentliga Finlands samarbetsgrupp (MYR) i mars 2008. Utbildningssektionen ansåg att strategin var nödvändig. Länsstyrelsen lämnade därefter in en finansieringsansökan för strategiprojektet till Egentliga Finlands förbund. Landskapsstyrelsen beviljade projektet finansiering motsvarande 70 procent av projektets helhetskostnader. Övrig finansiering bestod av regionala och länsstyrelsens andelar. Strategiprojektet kom igång på hösten 2008.

Utbildningssektionen godkände Egentliga Finlands vuxenutbildningsstrategi 2009 - 2015 i juni 2009. Vuxenutbildningsstrategin finns att läsa i bilagorna till Utbildningsstrategin.

Utbildning och samarbete i Egentliga Finland

Enligt vuxenutbildningsstrategin skulle en mellanutvärdering göras år 2012 och resultaten av åtgärdsförslagen granskas. För att försäkra sig om att visionen förverkligats år 2015 skulle samtidigt mera precise-

rade åtgärder planeras. Vid behov skulle även andra delar av strategin uppdateras.

Efter regionförvaltningsreformen, som trädde i kraft 1.1.2010, inleddes projektet Utbildning och samarbete i Egentliga Finland som ett eget projekt inom Egentliga Finlands NTM-central. Projektet finansierades med UKM:s ESF-finansiering samt med medel från Egentliga Finlands förbund och de större yrkesinriktade utbildningsanordnarna. Projektets målsättningar var: att koordinera andra stadiets och högre stadiets utbildning i landskapet, att verkställa och uppdatera vuxenutbildningsstrategin år 2012, att utöka samarbetet mellan utbildningsanordnarna och arbetslivet och främja nätverkande, att säkra tillgången till kunskap och arbetskraft, utveckla prognostiseringen och det tväradministrativa samarbetet mellan myndigheter, att minska effekterna av den ekonomiska nedgången med hjälp av utbildning, att delta i projektet Koulutus-tarjonta 2016 samt att utveckla vuxenutbildningens kvantitativa och kvalitativa mätare.

Styrgruppen för projektet Utbildning och samarbete i Egentliga Finland bildades utgående från vuxenutbildningsstrategins styrgrupp. Man ville trygga utvecklingsarbetets fortskridande och dra nytta av gruppens goda funktionsförmåga.

Förverkligade åtgärder i vuxenutbildningsstrategin

Av utvecklingsåtgärderna i Egentliga Finlands vuxenutbildningsstrategi var i början av år 2013 följande åtgärder förverkligade eller under förverkligande genom projektet Utbildning och samarbete i Egentliga Finland, utbildningsanordnarnas, regionförvaltningens eller andra aktörers och nätverks försorg:

- Klustervisa forum startas – forum hade startats upp inom logistikbranschen, omsorgs- och välfärdsbranschen, IKT-branschen, turism och handel, byggnads- och fastighetsbranschen samt livsmedelsbranschen. Det visade sig vara utmanande att samla klustren till forum och istället arrangerades branschvisa forum. Gemensamma forum för olika branscher har också arrangerats när det har funnits behov av samarbete, t ex mellan omsorgs- och IKT-branscherna
- Anordnarnätverket inom yrkesutbildningen har komprimerats (16->12)
- En utredning av landskapets anordnarnätverk inom yrkesutbildningen har färdigställts

Bild: Miljöförvaltningens bildbank, Railii Malinen

- Utbildningsanordnarna har undertecknat ett samarbetsavtal
- Lärarnas arbetslivskompetens har förstärkts
- Lärarfortbildning produceras i samverkan
- Informationssökningssystemet för Egentliga Finlands vuxenutbildning håller på att utvidgas (Aiko-Haku)
- Mätare för vuxenutbildningen är uppgjorda och bokslut har förverkligats i två omgångar
- Läroinrättningarnas gemensamma studeranderekrytering och vägledning har utvecklats
- Utbildningssektionens verksamhet har utvecklats mot mera delaktighet
- Ett prognostiseringsnätverk har skapats i landskapet och den strategiska prognostiseringsverksamheten vidareutvecklats
- Utbildningsanordnarnas kollegiala utvärdering har kommit igång

Därutöver användes vuxenutbildningsstrategin i UKM:s definition av tyngdpunktskriterier för beviljande av EU-finansiering och statsandelar för arbetslivets utvecklings- och serviceuppgifter. Överlag har strategin visat sin ändamålsenlighet som riktgivare både för utbildningsanordnarna och för verksamhetens finansierare.

Mot en utbildningsstrategi

Styrgruppen för projektet Utbildning och samarbete i Egentliga Finland beslöt på sitt möte i februari 2012 att i samband med uppdateringen av vuxenutbildningsstrategin utvidga den till en övergripande utbildningsstrategi för Egentliga Finland. Redan vid uppgörandet av vuxenutbildningsstrategin fanns en tanke om att göra ett åtgärdsprogram för hela andra stadiets utbildning i landskapet. Redan år 2012 fanns det hög beredskap och intresse för samarbete i nätverk, och utbildningssektionen strävade efter att öka utvecklingsverksamheten mellan utbildningssektorerna och -stadierna. Dessutom ville man utnyttja resurserna inom projektet Utbildning och samarbete till fullo för uppdateringen av strategin.

Vuxenutbildningsstrategin utarbetades långt inom styrgruppen för det dåvarande samarbetsprojektet. Denna gång beslöt man att göra Utbildningsstrategin med hjälp av olika temagrupper. Genom att dela upp kartläggningssarbetet och utvecklingsmålen ville man:

1. Genast från början av arbetet förbinda en så bred aktörgrupp som möjligt till strategin
2. Öka medvetenheten om strategiarbetet
3. Sörja för att strategiarbetet är heltäckande i landskapet
4. Föra strategin närmare de praktiska utförarna
5. Försäkra tillgången till bästa möjliga sakkunskap för bearbetning av olika teman
6. Ge utrymme för nya utvecklare av utbildningen och möjliggöra ett generationsskifte bland utvecklarna
7. Ge möjligheter för nya arbetsnätverk att uppstå
8. Maximera tiden till förfogande för strategiarbetet

Temagrupper som godkändes av utbildningssektionen var:

1. Ungdomsstadiets utbildning
2. Yrkesinriktad vuxenutbildning
3. Högskoleutbildning
4. Fritt bildningsarbete
5. Svenskspråkig utbildning
6. Invandrarutbildning
7. Projektverksamhet
8. Prognostisering
9. Vägledningsverksamhet
10. Kunnande och innovationer

Det var även meningen att starta upp en temagrupp för den grundläggande utbildningen men det fanns inte resurser eller beredskap för ändamålet.

Ledarna för temagrupperna kallades till uppgiften på grund av sin sakkunskap och med beaktande av regionala aspekter. Ledarna instruerades både skriftligen och vid tre sammankomster. I korthet fick temagrupperna i uppdrag att definiera utvecklingsmålen i anslutning till temat samt ge förslag på ansvarig instans och tidtabell. Grupperna ombads beskriva verksamhetsmiljön och redogöra för de viktigaste åtgärdsförslagen. Alla grupper förväntades även behandla livslångt lärande, arbetslivskontakter, resultatmätning och utvärdering, ansvar och resurser för utveckling samt elektroniska tjänsters möjligheter som genomgående teman. Temagrupperna och ledarna fick själva besluta om arbetssätten.

Till temagrupperna kallades medlemmarna genom ett öppet och brett anmälningsförfarande men ändå på så sätt att alla förutsattes ha bakgrundsorganisationens godkännande för deltagande i strategiarbetet. Till strategigrupperna anmälde sig 160 sakkunniga. Alla hade ändå inte möjlighet att delta i själva arbetet i grupperna.

Utbildningsstrategins arbetsprocess

Grupperna inledde arbetet med att spegla utvecklingsåtgärderna i vuxenutbildningsstrategin mot nuvarande situation och verksamhetsförhållanden. I temagrupperna upptäckte man att många målsättningar i vuxenutbildningsstrategin hade förverkligats, vilket ökade motivationen för det nya strategiarbetet.

I temagrupperna uppstod nya nätverk och nya fräscha infallsvinklar gällande flera utvecklingsmål. Därutöver uppkom tidigare oprövade kombinationer inom utvecklingstema och mellan dessa. Nya erövringar gjordes. En del av temagrupperna meddelade att de fortsätter arbetet även efter det egentliga strategiarbetet. En gemensam uppfattning var att det viktigaste i strategiarbetet var själva processen, som redan i sig förde regionens utbildningssamarbete framåt.

Behandlingen av de gemensamma genomgående temana lyckades inte i den omfattning i grupperna som ursprungligen var planerat. Arbetet med dessa teman borde ha instruerats och följts upp mer noggrant. I grupperna lyftes utbildningens arbetslivskontakter starkast fram. Utvecklingsåtgärdernas ansvarsfördelning behandlades utöver i temagrupperna även på utbildningssektionens strategikryssning i december 2012. Om det genomgående temat livslångt lärande kan man konstatera, att utbildningsstrategins arbetsprocess i sig förverkligar detta tema.

Informationsutbytet mellan grupperna skedde huvudsakligen på träffar för gruppledarna. Projektchefen förväntades uppmärksamma gemensamma beröringspunkter och eventuella överlappningar mellan temagruppernas arbete. På förhand visste man att temagruppernas resultat kommer att vara inbördes mycket olika. I styrgruppen godkändes detta, eftersom gruppernas entusiastiska arbete och uppkomsten av nya samarbetsnätverk redan ansågs som en framgång.

Egentliga Finlands utbildningsstrategi 2015+ sammanställdes i sitt slutgiltiga format på NTM-centralen. Strategin behandlades i slutskedet ännu på forum- och prognostiseringsstillfällena och utkastet till strategin fanns i olika skeden på Utbildning och samarbete - projektets hemsidor för kommentarer. Utbildningssektionen inom Landskapets samarbetsgrupp godkände utbildningsstrategin på sitt möte 3.4.2013.

Bild: Windows Office ClipArt

Förankring och uppföljning

Strategiarbetet får inte ta slut i och med dokumentets publicering, utan resurser bör styras till att marknadsföra det färdiga arbetet och informera om utvecklingsmålen.

Varje utsedd organisation och aktör som ansvarig instans svarar för att strategin behandlas och förankras i läroinrättningar, förvaltningar, arbets- och näringslivets organisationer och utbildningens samarbetsnätverk. Uppföljningsansvaret hör till utbildningssektionen inom Landskapets samarbetsgrupp.

Färdigställandet av utbildningsstrategin är en start för framtida utvecklingsverksamhet. Liksom professor Esko Valtaoja konstaterade på seminariet Tähdet kertovat – Varsinais-Suomi ennakoi ja innovoi i mars 2013: ”Tyngdpunkten ligger på +. Vi bör se tillräckligt långt in i framtiden. Tillsammans.”

Internet-bilagor

Utbildningsstrategins bakgrundsmaterial, länkar och temagruppernas bilagor finns på adressen: http://www.koulutustajayhteistyota.com/?page_id=1473

TEMAGRUPPEN FÖR SVENSKSPRÅKIG UTBILDNING

<p>Vision:</p> <p>Hållbar konkurrenskraft och aktivt kunnande för alla</p> <p>Egentliga Finland har ett prognostiserande, träffsäkert och samverkande utbildningssystem, som säkrar invånarnas och arbetslivets kunnande, stöder välfärden samt fungerar som en viktig, flexibel påverkare på riksplanet.</p>
--

Huvudmålsättning:

<p>Stärkande av kompetensen</p> <p><i>Tryggande av: Kunnig arbetskraft Befolkningens välfärd</i></p>	<p>Säkerställande av utbildningskvaliteten</p> <p><i>Kompetent personal Mångsidig och effektiv service</i></p>	<p>Regionalt och nationellt inflytande</p> <p><i>Målinriktat samarbete Effektiv användning av resurserna</i></p>
---	---	---

Mål (1-3):

Klustervisa utvecklingsforum skapas och vidareutvecklas.	Riskerna för marginalisering minskas.	Utbudet och tillgången till svenskspråkig utbildning tryggas, landskapets roll som en tvåspråkig utbildningsregion stärks.
--	---------------------------------------	--

Åtgärder, ansvar, resurser, mätare och utvärdering:

Arbetslivsklustret vidareutvecklas och är en arena för svenskspråkiga företagare, utbildningsanordnare, kommunerna och de regionala myndigheterna.	Samhällsgarantin för unga stöds genom att samarbetet mellan utbildningsanordnarna, ungdomsverkstäderna och TE-byråerna vidareutvecklas.	Samarbetet mellan och inom utbildningsstadierna utökas.
Ett social- och hälsovårdskluster för svenskspråkig utbildning och arbetsgivare skapas.		Koordineringen av utbildningsutbudet för vuxna utökas för att garantera ett bredare utbud.
		Samarbetet mellan de svenskspråkiga gymnasierna i landskapet intensifieras.
		Vägledningstjänsterna utvecklas till att omfatta alla utbildningsstadier och hela befolkningen.
		Språkutbildning i svenska och svenskspråkig yrkesförberedande utbildning för invandrare ordnas.
		Utbildningssamarbetet med de nordiska länderna och Östersjöregionen etableras. Utbildningskompetens exporteras till Norden via internationellt samarbete.

FÖRÄNDRINGAR I VERKSAMHETSMILJÖN

År 2011 bodde 26 794 personer med svenska som modersmål i Egentliga Finland. Sedan år 2008 har antalet ökat med 417 personer. Alarmerande är dock att antalet 16-åringar som avslutar den grundläggande utbildningen minskar. År 2012 avslutade 355 ungdomar grundskolan, år 2013 är de endast 279, åren 2014 och 2015 sker en liten uppgång men fram till år 2020 överstiger antalet 16-åringar inte 300. De minskande årskullarna påverkar såväl grundskolnätet som antalet sökande till utbildning på andra stadiet. Konkurrensen om studerandena ökar. Högskoleutbildningen har hela Svenskfinland som rekryteringsområde men också här hårdnar kampen om studerande eftersom årsklasserna blir mindre i samtliga regioner med svenskspråkig befolkning. Utbildningsanordnarnas stora utmaning blir att se till att det finns ett mångsidigt svenskspråkigt utbildningsutbud trots att antalet studerande minskar. Detta gäller inte enbart i Egentliga Finland utan i Svenskfinland överlag.

I takt med att ungdomarna minskar får vuxenutbildningen en allt viktigare roll. Fördelen är att det bland den svenskspråkiga befolkningen finns ett grundläggande intresse för utbildning. Utbildningen leder också oftast till arbete eftersom sysselsättningen är högre bland svenskspråkiga. En orsak till detta kan vara det sociala nätverket och språkkunskaperna.

Den ökande tvåspråkigheten leder till att allt flera kan välja mellan svensk- och finskspråkig utbildning. Detta gäller ända från den grundläggande utbildningen till högskoleutbildningen. Den svenskspråkiga utbildningen bör vara kvalitativt god för att stå sig i konkurrensen och för att kunna rekrytera såväl finskspråkiga som personer med andra modersmål än finska och svenska.

MÅL OCH ÅTGÄRDER

Huvudmål: Kompetensen stärks, tillgången till kompetent arbetskraft tryggas

Mål 1: Klustervisa utvecklingsforum skapas och vidareutvecklas

Inom projektet Edu Vuxen Åboland har ett arbetslivskluster skapats. Detta kluster är en utvecklingsarena i vilken ingår representanter för företagarna, utbildarna, kommunerna och de regionala myndigheterna. En av uppgifterna är att öka utbildningstjänsterna för svenskspråkiga företagare. Villkoren för företagandet i skärgården är speciella och bör beaktas. Som exempel kan nämnas behovet av säsongsarbetskraft där arbetslivsklustret har initierat ett projekt. Ett annat initiativ är en utbildning kring generationsskifte. Temagruppen föreslår att arbetslivsklustret har en roterande ansvarsfördelning gällande sammankallande och ledning av klustret. Indikatorer: Antal möten, antal initiativ till projekt och utbildningar.

Ett social- och hälsovårdskluster för svenskspråkig utbildning skapas som svar på behovet av svenskspråkig personal inom branschen. I klustret bör utbildarna, kommunerna, sjukvårdsdistriktet, Folkhälsan och det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området ingå. Temagruppen ansvarar för att ett första möte ordnas. Indikatorer: Antal möten, antal temagrupper.

Klustren ska samarbeta med regionens finskspråkiga branschvisa kluster. Meningen är inte att fjärma sig från dem, tvärtom kan klustren tillsammans bidra till utvecklingen av verksamheten.

Huvudmål: Utbildningens kvalitet säkras, mångsidiga och resultatgivande tjänster

Mål 2: Riskerna för marginalisering minskas

Samhällsgarantin för unga genomförs så att alla unga under 25 år och nyutexaminerade under 30 år kan erbjudas ett jobb eller en praktik-, studie-, verkstads- eller rehabiliteringsplats senast inom tre månader från det att arbetslösheten börjat. Samhällsgarantin förutsätter ett omfattande samarbete mellan olika aktörer. Verksamheten koordineras delvis via livslång vägledning men kräver också andra åtgärder.

Bland de svenskspråkiga ungdomarna är hotet om marginalisering inte enbart en regional utan en allfinlandssvensk fråga. Olika metoder för att minska studieavbrotten samt för att underlätta övergången från ett utbildningsstadium till ett annat och övergången från utbildning till arbetsliv kan ytterligare utvecklas t.ex. genom ESF-projekt. Möjligheterna att pröva på olika utbildningsområden för att hitta sin nisch behöver utvecklas. Eleverna i åk 9 kunde vara i en utbildningsenhet på andra stadiet under någon del av praotiden. Vidare kunde övergången från grundläggande utbildning till andra stadiet underlättas genom ett alternativ såsom Yrkesstart.

Ungdomsverkstäderna har via tidigare projekt inlett samarbete med utbildningsanordnarna, detta samarbete kan vidareutvecklas. Övergången från utbildning till arbetsliv borde underlättas genom vägledning, livscoaching och karriärplanering. Temagruppen föreslår att utbildningsanordnarna inom yrkesutbildningen tillsammans med ungdomsverkstäderna och arbets- och näringsbyråerna ansvarar för åtgärden. Indikatorer: antal ungdomar som får stödåtgärder, antal projekt.

Huvudmål: Regional och nationell påverkan

Mål 3: Utbudet och tillgången till svenskspråkig utbildning tryggas, landskapets roll som tvåspråkig utbildningsregion stärks

Koordineringen av utbildningsutbudet för vuxna och samarbete mellan utbildningsstadierna gällande kursutbudet utökas för att garantera ett bredare utbud. Målet är ett öppet kursutbud för alla och att dokumenterad kunskap kan bli erkänd som en del av en examen. Via olika undervisningsmetoder t.ex. genom användning av ny teknologi breddas utbudet. För att förbättra vuxnas möjligheter till utbildning initierar aktörerna inom svenskspråkig utbildning i landskapet ett projekt som skapar modeller för alternativa studievägar och regionöverskridande utbildning.

Fria bildningen kan ordna kurser och studier t.ex. språkstudier i samarbete med andra och tredje stadiets utbildning. På så sätt kan en större grupp från olika utbildningar samlas till en kurs som ordnas av en av utbildningsaktörerna inom fritt bildningsarbete. Vidare bör regionen vara aktiv i utvecklingen av valideringen av tidigare förvärvad kunskap. Temagruppen föreslår att Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi och Yrkehögskolan Novia (CLL) ansvarar för att samarbetet inleds. Indikatorer: Antal gemensamma kurser.

Med anledning av att gymnasieutbildningen står inför nya utmaningar har Finlands kommunförbund i samarbete med Svenska Kulturfonden utarbetat en framtidsstrategi för de svenskspråkiga gymnasierna i Finland. Där behandlas även de svenskspråkiga gymnasierna i Egentliga Finland. Åtgärderna som i första hand gäller samarbete och profilering omfattas av regionens gymnasier och arbetet har redan inletts. Temagruppen stöder gymnasiesamarbetet.

Svenskspråkiga vägledningstjänster utvecklas till att omfatta alla utbildningsstadier och hela befolkningen. Arbetet bör ske i nära samarbete med utvecklingen av de finskspråkiga tjänsterna i regionen men också beakta ett allfinlandssvenskt perspektiv. Det fortsatta utvecklingsarbetet utgår i från resultaten av Edu Vuxen-projekten. Regionförvaltningsverkets svenska enhet för undervisningsväsendet ansvarar för koordineringen av åtgärden i samarbete med aktörerna inom vägledningen. Indikatorer: Antal nätverksmöten, antal fortbildningar för vägledningpersonal.

Språkutbildning i svenska bör ordnas för invandrare. För närvarande saknas denna utbildning i regionen. Målet för invandrarutbildning överlag borde vara en kulturell och språklig tvåspråkighet för invandrare. Fria bildningens roll som anordnare av fortbildning för invandrare stärks. Likaså bör svenskspråkig yrkesförberedande utbildning för invandrare ordnas. Inom vissa branscher såsom social- och hälsovård samt naturbruk är hotet om brist på arbetskraft överhängande. Här räcker inte den egna arbetskraften till utan hjälp utifrån behövs. Axxell har kompetens inom invandrarutbildning som kunde utnyttjas också för svenskspråkig utbildning för invandrare i Egentliga Finland. Eftersom NTM-centralen ansvarar för invandrarutbildningen föreslås att NTM-centralen i samarbete med utbildningsaktörerna ansvarar för åtgärden. Indikatorer: Antalet kurser och kursdeltagare.

De svenskspråkiga utbildningsenheterna har goda förutsättningar att etablera ett nordiskt utbildningssamarbete och fungera som brobyggare mellan finskspråkig och svenskspråkig utbildning i regionen. Speciellt intresserar Stockholms- och Östersjöregionen. Enheterna kunde rekrytera studerande från övriga Norden. Men utbildningen kunde också exporteras och bli en attraktiv produkt som ger intäkter. Detta gäller i synnerhet specialkompetenser. En grupp som utvecklar detta koncept till projektidé tillsätts under ledning av Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi och Yrkehögskolan Novia (CLL).

PRESENTATIONSBLAD

Publikationens serie och nummer Rapporter 74/2013				
Ansvarsområde Närings-, arbetskraft, kompetens och kultur				
Författare Harri Haarikko Pirkko Kuhmonen		Publiceringsdatum September 2013		
		Utgivare / Förläggare Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland		
		Projektets finansier/uppgångsgivare ESF/Undervisnings- och kulturministeriet samt Egentliga Finlands förbund		
Publikationens titel Varsinainen-Suomen koulutusstrategia 2015+ (Egentliga Finlands utbildningsstrategi 2015+)				
Sammandrag I Egentliga Finlands vuxenutbildningsstrategi 2009-2015 framgår det att mellangranskningen av strategin ska genomföras under 2012. Med hjälp av projektet Koulutusta ja yhteistyötä Varsinais-Suomeen (Utbildning och samarbete i Egentliga Finland), som administrerats av ELY-centralen i Egentliga Finland, kunde man uppdatera och utvidga vuxenutbildningsstrategin till Egentliga Finlands utbildningsstrategi. Det strategiska arbetet genomfördes med hjälp av tio temagrupper som koordinerades av en styrgrupp och övervakades av utbildningssektionen vid Landskapets samarbetsgrupp (MYR) i Egentliga Finland. Till det som strategiskt sett är viktigast att utveckla valde man föregripande, projektverksamhet och utbildningens samarbete med arbetsliv och företag. Tyngdpunkterna i Egentliga Finlands utbildningsstrategi 2015+ är att stärka kunnandet, säkerställa utbildningens kvalitet och att påverka regionalt och på rikspanet. Tyngdpunkterna har konkretiserats som mål som är (1) att regionens utbildningsmöjligheter är kända och att de branscher som erbjuder sysselsättning får ökad dragningskraft, (2) att utbildningen motsvarar de föränderliga behoven i arbetslivet, (3) att utbildningstjänsterna ökar invånarnas välmående och livskompetens, (4) att utbildnings- och handledningstjänsterna är kundinriktade, (5) att alla har möjlighet till livslångt lärande, (6) att man utvecklar lärarskapet och handledningen gemensamt, (7) att nya lär- och handledningsmiljöer utvecklas och tas i användning, (8) att läroanstalter och företag gör långsiktigt och strategiskt föregripande samarbete, (9) att läroanstalterna profilerar sig och förbättrar den inbördes arbetsfördelningen, (10) att läroanstalterna verkar i branschövergripande nätverk och (11) att ledningen för kunnande och nätverk utvecklas och inverkar på läroanstaltskulturen. I strategin har alla mål brutits ner till praktiska åtgärder och ansvaret har lagts över på landskapets aktörer.				
Nyckelord (enligt Allärs) Utbildningsutbud, utbildningspolitik, områdesutveckling, livslångt lärande, framförhållning, arbetslivskontakter, yrkesutbildning, fritt bildningsarbete, utbildning på andra stadiet, välmående, stärkande av kunnandet, handledning, nätverk				
ISBN (tryckt)	ISBN (PDF) 978-952-257-840-2	ISSN-L 2242-2846	ISSN (tryckt)	ISSN (webbpublikation) 2242-2854
www www.ely-centralen.fi/publikationer www.doria.fi		URN URN:ISBN:978-952-257-840-2		Språk Finska
				Sidantal 21
Beställningar Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, tel. 0295 022 500 (växel)				
Förläggningsort och datum Åbo 2013			Tryckeri	

Julkaisusarjan nimi ja numero Raportteja 74/2013				
Vastuualue Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri				
Tekijät Harri Haarikko Pirkko Kuhmonen		Julkaisuaika Syyskuu 2013		
		Kustantaja /Julkaisija Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
		Hankkeen rahoittaja / toimeksiantaja ESR / Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Varsinais-Suomen liitto		
Julkaisun nimi Varsinais-Suomen koulutusstrategia 2015+				
Tiivistelmä Varsinais-Suomen aikuiskoulutusstrategiassa 2009–2015 sovittiin, että strategian välitarkastelu suoritetaan vuoden 2012 aikana. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hallinnoiman Koulutusta ja yhteistyötä Varsinais-Suomeen –hankkeen avulla aikuiskoulutusstrategia päivitettiin ja laajennettiin Varsinais-Suomen koulutusstrategiaksi. Strategiatyö toteutettiin kymmenen teemaryhmien avulla ohjausryhmän koordinoimana ja Varsinais-Suomen MYR:n koulutusjaoston valvonnassa. Strategisesti tärkeimmiksi kehittämisen kohteiksi Varsinais-Suomessa valittiin ennakointi, hanketoiminta sekä koulutuksen työelämä- ja yritys yhteistyö. Varsinais-Suomen koulutusstrategia 2015+:n painopisteet ovat osaamisen vahvistaminen, koulutuksen laadun varmistaminen sekä alueellinen ja valtakunnallinen vaikuttaminen. Painopisteet on konkretisoitu tavoitteiksi, jotka ovat (1.) alueen koulutusmahdollisuudet tunnetaan ja työllistävien alojen vetovoima kasvaa, (2.) koulutus vastaa työelämän muuttuviin tarpeisiin, (3.) koulutuspalvelut lisäävät asukkaiden hyvinvointia ja elämänhallintaa, (4.) koulutus- ja ohjauspalvelut ovat asiakaslähtöisiä, (5.) elinikäinen oppiminen on kaikille mahdollista, (6.) opettajuutta ja ohjausta kehitetään yhdessä (7.) uusia oppimis- ja ohjausympäristöjä kehitetään ja otetaan käyttöön, (8.) oppilaitokset ja yritykset tekevät pitkäjänteistä, strategista ennakointiyhteistyötä, (9.) oppilaitokset profiloituvat ja parantavat keskinäistä työnjakoa, (10.) oppilaitokset toimivat monialaisissa verkostoissa, sekä (11.) osaamisen ja verkostojen johtamista kehitetään, vaikutetaan oppilaitoskulttuuriin. Kaikki tavoitteet on strategiassa purettu käytännön toimenpiteiksi ja vastuutettu maakunnan toimijoille.				
Asiasanat (YSA:n mukaan) Koulutustarjonta, koulutuspolitiikka, aluekehittäminen, elinikäinen oppiminen, ennakointi, työelämäyhteydet, ammatillinen koulutus, vapaa sivistystyö, toisen asteen koulutus, hyvinvointi, osaamisen vahvistaminen, ohjaus, verkostot				
ISBN (Painettu)	ISBN (PDF) 978-952-257-840-2	ISSN-L 2242-2846	ISSN (painettu)	ISSN (verkkojulkaisu) 2242-2854
www www.ely-keskus.fi/julkaisut www.doria.fi		URN URN:ISBN:978-952-257-840-2		Kieli Suomi
Sivumäärä 21				
Julkaisun tilaukset Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, puh. 0295 022 500 (vaihde)				
Kustannuspaikka ja -aika Turku 2013			Painotalo	

RAPPORTER 74 | 2013
EGENTLIGA FINLANDS UTBILDNINGSTRATEGI 2015+

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland

ISBN 978-952-257-840-2 (PDF)

ISSN-L 2242-2846
ISSN 2242-2854 (webbpublikation)

URN:ISBN:978-952-257-840-2

www.ely-centralen.fi/publikationer | www.doria.fi/ely-keskus

Europeiska unionen
Europeiska socialfonden

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund
Regional Council of Southwest Finland